

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۵۵۹
مشتمل است بر: ۱. مثنوی گلشن فردوس، که ناتمام است، نام این
مثنوی مکرر ضمن ایات نسخه تصریح شده است: «نی گل بستان
بهار و خزان» ۲. گلشن فردوس گشا جاودان، عنوان های مطالب
این مثنوی بدینقرار است: توحید، نعمت رسول (ص)، معراج، التجا
بامید شفاعت بحضور رسالت، منقبت شاه ولايت، منقبت قائم آل
محمد و تمنای ظهور، مدح فتحعلیشاه، النفس الامارة بالسؤالاما
رحم ربی، حکایت خارکش، یا ایها النفس المطمئنة ارجعی الا
ریک راضیة مرضیة، حکایت زاده پر تلبیس، باعت تصنیف این
کتاب و حکایت خواب دیدن، اندر تعریف سخن، آغاز: «حمد
خداؤند رقم کش قلم » فاتحه سر دفتر لوح قدم، انجام: «نور
بظلمت برم و آورم » شیره شیران کشم و غم خورم، ۲. مثنوی
یوسف و زلیخا، شامل یک مقدمه نثر در یک صفحه و یک
مقدمه منظوم در توحید و نعمت و ساقی نامه و وصف هندستان و
توحیف عشق و پس از آن داستان یوسف و زلیخا رویهم ۳۲۵۰
بیت است، آغاز مقدمه: «حمد بیحد لایزالی را سزد که خم و
خمخانه فیض سحابش ...»، آغاز مثنوی: «اللهی گوهر مقصود
بنمای » بطور دل تجلایی بفرمای، انجام: «گسته از کس و
ناکس بجانان » بجان پیوست بسته رشته جان، ۳. دیوان قصاید،
بدون آغاز و پایان، شامل ۱۷ قصیده در توحید و مدح پیغمبر
(ص) و علی (ع)، آغاز: «خنجر کشیده صبح بصدر عدوی تو »
نگشوده چشم میزنشش نشر آفتاب، انجام: «آری چو دعای شه
سحرگاه » چون صبح سفید رو سفیدید؟، خط: نستعلیق، بی کاء،
تا: قرن ۱۴؛ مجلول، با سرلوح؛ مهر: «سلام علی ابراهیم»؛ جلد:
تیماج، ۱۸۸ ص، ۱۴ سطر در متن و ۳۰ سطر در حاشیه (۱۵)،
اندازه: ۲۳×۱۶ سم [ف: ۲۶۲-۸]

کلیات / ادبیات / فارسی

kollīyāt

یغما جندقی، ابوالحسن بن ابراهیم قلی، ۱۱۹۶ - ۱۲۷۶
قرمی

yaqmā jandaqī, ab-ol-hasan ebn-e ebrāhīm qolī (1782 - 1860)

چاپ: مجموعه آثار یغما جندقی، به کوشش سید علی آل
داود، انتشارات توسر، ۱۳۵۶ ش و چاپ سنگی کلیات یغما در
۱۲۸۳ ق به سعی و اهتمام اعتمادالسلطنه، و دیباچه حاجی محمد
اسماعیل ۱۳۹۰ ص، رحلی

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۲۸۷ عکسی
اصل نسخه: آستان قدس شماره ۴۶۶۰. شامل: ۱. نامه، ۲. نامه، ۳.
دیوان یغما، ۴. دیوان قایم مقام، ۵. سرداریه، ۶. باخ باخیه، ۷.
قصاید، ۸. خلاصة الفضاحات؛ خط: نستعلیق، بی کاء، تا:
شوال ۱۲۶۱ ق، حسب خواهش قبله گاهی عباسقلی آقا؛ ۲۳۱ گ

آمده است، آغاز: «دوشم ندا رسید ز درگاه کبریا » کای بنده
کبر بهتر ازین زهد با ربا، انجام: «فتحی از نو نموده روز بروز »
ملکی از نو گشوده ماه بمهه؛ خط: نستعلیق کتابتی، بی کاء، تا: قرن
۱۳؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۶ ص، ۱۴ سطر در متن و ۲۸ سطر
در حاشیه (۲۵×۱۳)، اندازه: ۲۹×۸ سم [ف: ۳۴۷-۸]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۴۸۲

آغاز: بسم الله، توانا خداییکه بیخودان بزم محبت گاهی مست
قدرت اویند؛ انجام: خیاط صفت لباس الفت بیریم » من از گز
کیر و تو زمقراض دو لنگ

شامل: قصائد منظم شده بر حسب ترتیب حروف الفبائی آخر
قوافی، «ترکیب بند»، «غزلیات» مرتب بر حسب حروف الفبائی
قوافی، «مقطعات»؛ خط: نستعلیق، کاء: محمد بن محمد، تا:
۱۲۶۵ افق، جا: شیراز؛ اهداء به: محمد مهدی خان قاجار، با سرلوح
مذهب، مجلول؛ جلد: تیماج، ۲۵۰ گ، ۱۴ سطر (۱۶×۹)، اندازه:
۲۹/۵ سم [ف: ۶۵۵-۵]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۱۱

آغاز: دوشم ندا رسید ز درگاه کبریا » کای بنده کبر بهتر ازین
زهد با ربا؛ انجام: خاک قدمت باد چو روی من و گردون » پر
آبله از بوسه شاهان فلک فر

شامل قصاید قاتانی که به ترتیب الفبائی مرتب شده، حدود ۵۶۰۰
بیت؛ خط: نستعلیق، کاء: آشتیانی، محمد تقی بن عبدالعظیم، تا:
۱۲۶۹ افق؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۴۸ ص، ۲۳ سطر (۱۴×۷)، اندازه:
۱۲/۵ سم [ف: ۳۴۸-۸]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۵-فیروز

دارای: ۱. پریشان نامه، ۲. نامه ای پارسی، ۳. دیوان؛ خط: نستعلیق،
بی کاء، تا: ۱۲۷۱ افق؛ دارای دو سرلوح (با نقاشی و ریشه کاریهای
بسیار)، مجلول، مصحح؛ جلد: روغنی مذهب، ۵۳۴ ص، ۱۹ سطر،
اندازه: ۲۳×۱۵/۵ سم [ف: ۱۶۲-۲۱]

۶. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۷۹۹

خط: نستعلیق، بی کاء، تا: قرن ۱۴؛ مهر: «ابوالقاسم»؛ قطع: ربیع
[نشریه: ۲۱۲-۷]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۲۴

آغاز: توانا خدایی که بیخودان بزم محبت گاهی مست قدرت
اویند و گاهی مست رحمتاو چه هر چشمی
مشتمل بر پریشان و قصاید و غزلیات و قطعات و ترکیب بند؛ خط:
نستعلیق، بی کاء، بی تاء؛ دارای چهار سرلوح، محشی، مذهب و
مجلول؛ ۱۴ گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۲۹×۱۹ سم [ف: ۲۴۶-۲]

کلیات / شعر / فارسی

kollīyāt

همايون میرزا قاجار، - ۱۲۷۳ قمری
homāyūn mīrzā qājār (- 1857)

فهرستگان: نسخه های خطی ایران (فنا)؛ جلد بیست و ششم؛ به کوشش، مصطفی درایی؛ تهران

d.-e ya'qub-e kermānshāhānī

یعقوب کرمانشاهانی، - ۱۲۹۲ قمری

ya'qub-e kermānshāhānī (- 1875)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۱۷۳/۲۷

آغاز: هر کسی فصل بهاران ترک جام می آکا × نو بهار عمر
شیرینش و صرف می آکا؛ انجام: همسران خالق خوانی سیدم
کامی پخته × مؤوره زین وز کاراما نرفته طی آکا
اشعاری کردی است با عنوان «کردی، سید یعقوب مرحوم» که
منظور همان سید یعقوب کرمانشاهانی است. وصف او را منحصراً
در حدیقه الشعرا دیوان بیگی می یابیم. از وی مقداری شعر نیز
در صفحات ۲۶۹-۲۷۰ و نیز ۵۵۸-۵۶۰ با عنوان «الشعار کردی من»
کلام سید یعقوب کرمانشاهانی آمده است؛ خط: شکسته
نستعلیق، کا: صحبت الله خان ملقب به دیر همایون، تا: آغاز قرن
۱۴؛ کاغذ: کاهی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ص ۴۴ و ۲۶۹-۲۷۰ و
۵۵۸-۵۶۰، اندازه: ۱۳×۴ سم [ف: ۲۷/۱ - ۳۲۵]

۱۵ سطر (۱۳×۷)، اندازه: ۱۳×۲۲ سم [ف: ۱۴ - ۳۷۰۶]

● دیوان یحیی / شعر / فارسی و ترکی

d.-e yahyā

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱/۱-۲۹۶۵

آغاز: بنام خداوند افلاک و خاک × برآزنده گوی چوگان تاک
/ نگارنده قبه آبگون × حباب آور ساغر سرنگون / جلابخش
آیینه جان و دل × لطافت ده طینت آب و گل
از یحیی ترک شاعر عثمانی و همزمان سلطان عثمانی خان در
غزل و قصیده به ترکی، آغاز: «بنام خداوند افلاک و خاک ×
برآزنده گوی چوگان تاک / نگارنده قبه آبگون × حباب آور
ساغر سرنگون / جلابخش آیینه جان و دل × لطافت ده طینت
آب و گل». از این پس ترکی است، پس ازین تا ۳۸ ص برق نوعی
ترکی عطاوی و جلابی است و یک بیت از گل صد برق نوعی
افندی به ترکی (۳۹). پس از این بندی است به نثر ترکی و
شعرهای ترکی یحیی و ساقی تامه قسمی به فارسی و شعر ترکی
فهیما و نفعی تا ۷۲ پ؛ خط: نستعلیق ترک، بی کا، تا: قرن ۱۱؛
کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج خانی، گ (۲۶-۳۵ پ)، ۱۹ سطر
[۱۷/۹]، اندازه: ۱۱×۵ سم [ت: ۱۰ - ۱۸۶۵]

● دیوان یحیی بن احمد اخفش / شعر / عربی

d.-e yahyā ebn-e ahmad-e axfaš

اخفش، یحیی بن احمد

axfaš, yahyā ebn-e ahmad

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴/۴

قصیده؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: با تاریخ ۱۲۰۱ق؛ کاغذ:
فرنگی نخدوی، جلد: میشن عابی، ۱گ (عر)، ۲۵ سطر
[۱۴/۵]، اندازه: ۲۲×۲۲ سم [رايانه]

● دیوان یزدی / شعر / فارسی

d.-e yazdī

yzdī، مؤمن حسین، ق ۹ قمری

yazdī, mo'men hoseyn (- 15c)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰/۴

رباعیات او؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ ص (۸-۲) [مخصر
ف: ۲۸۷ - ۲۸۸]

۲. تهران؛ با Toolkit پور؛ شماره نسخه: بدون شماره

بی کا، بی تا؛ شماره ۳۳۳، جلد ۳ فهرست [میراث اسلامی: ۵-۶۲۷]

● دیوان یعقوب کرمانشاهانی / شعر / کردی

فرستگان نسخه‌ای خطی ایران (فتخا)؛ جلد پانزدهم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱/۲۰۱۲